

ווי מקשיאנג

הוא פועל בניין סיני. בחדש יולי האחרון הוא השתכר כ-16,695 שקל נטו, כמו גם חבריו לצוות בקומה ה-22 של בניין רב קומות בקריית אונו. פי שניים מהשכר הממוצע במשק. חמש שנים הוא כבר עובד בארץ, חסך הון לא קטן במונחים סיניים. אנחנו נפגשים השבוע בצהרי יום העבר דה בקומה בפרויקט שהוא מרצף. "אני עשר שנים בקרמי קה", הוא מספר, "אני חוזר לציינה, אני אותו דבר, עובד בקרמיקה 700 דולר בחודש". מכנסי הג'ינס שלו מעוטרים בכתמי גבס, תלויים כשק על גופו הצנום. הוא רחוק מל-היראות בן לעשירון העליון הישראלי, גם לא מתנהג כמו אחד, רק המשכורת דומה.

הוא עובד שישה ימים בשבוע, שבע בבוקר עד חמש אחרי הצהריים. "אפילו בהייטק עובדים יותר", הוא מחד-ייד. גר ברמת גן בדירת ארבעה חדרים עם עור שלושה שותפים סיניים. "כל אחד בחדר משלו", הוא מספר.

מקשיאנג שבא מעיר קטנה בדרום-מזרח סין בשם פוז'ו המונה 4.5 מיליון תושבים, מצליח לרצף בקצב המכניס לכיסו 15-17 אלף שקל בחודש. "אני מר-ציא 1,500 שקל בחודש. 200 על טלפון, הרבה פקה-פקה. אוכל, בירה בימים שלא עובד", וגם יש לו חברה פיליפינית זה שנתיים וחצי, "ננה, עובדת בניקיון". הוא מקווה שיוכל להישאר עוד שנה-שנתיים, ובינתיים חוסך בשביל המשפחה - זו שנסארה בסין הרחוקה.

מקשיאנג לא לבד. הצצה בתלוש של קסו, פועל סיני אחר, מעידה כי הוא הכניס לכיסו ביולי האחרון 15,500 שקל. שיאבין וזה לשכר של 13,627 שקל. ושואנג גמר את החודש עם 14,307 שקל - בכל המקרים מדובר בשכר נטו, שאיננו כולל 700 שקל נוספים המופרשים בכל חודש, ומחכים לעובדים בתום תקופת שהייתם בארץ. הפועל הסיני גם נהנה מתנאים סוציאליים. הוא אפ"י לו מאוגד בהסתדרות ונהנה ממשכורת מובטחת בכל זמן שהותו בישראל. התאגיד המעסיק את הסיני אחראי לר-ווחתו ומוציא על הפועל הזר כעשרת אלפים שקל בחודש: שכר בסיס של 5,142 שקל, אגרות חודשיות למדינה בסך של כ-2,500 שקל, פיקדון חודשי של 700 שקל אשר מצ-טבר לסכום הניתן לפועל בעת העזיבה את הארץ, ביטוח חבות מעביד, הוצאות דיוור, ביטוח רפואי, מס מעסיקים ואפילו דמי חבר בהסתדרות שאיגדה אותם בצעד תקדי-מי. נוסף על כך, וכדי להבטיח כי התאגיד עצמו לא יהפוך לגורם המנצל במקום הקבלן, נקבע כי הפועלים הזרים יכולים להחליף תאגיד פעם בשלושה חודשים.

להגדיל את המכסות

כמו בכל שוק חופשי, משכורתו של הפועל הסיני היא נג-זרת של היצע וביקוש. אם בשנות התשעים היו בארץ כ-40 אלף עובדים זרים, והמכסה ירדה ב-2005 ל-13 אלף, כיום נמצאים בארץ רק 5,000 עובדים זרים בתחום הבנייה. בשנה וחצי האחרונות על רקע הצמצום המתמיד במספר העובדים הזרים, שרובם סינים, נוצר מחסור חמור בעוסקים במקצועות ה"רטובים" בתחום הבנייה - הרצפים, הברזלנים ובוני השלדים עובדים כשהם חשופים לקור, לחום, לגשם שוטף ולשמש קופחת, ונאלצים לבצע מלאכות פיזיות מפרכות ומונוטוניות.

כך ריצוף קרמיקה שעליו קיבלו העובדים לפני כשנה כ-45-50 שקל למ"ר, עלה ל-67 שקל למ"ר. על יציקת קוב בטון נהגו לגבות כ-450 שקל, ואילו היום זה מטפס לכ-600 שקל, ובשביל עבודה על שלד בבנייני דירות גבו-הים משלמים כ-350 שקל למ"ר, לעומת 280 לפני כשנה. המשמעות ברורה: עלייה בעלות בניית הדירה. בדירה של 120 מ"ר התוספת בגין עליית הריצוף לבדה מסתכמת

ב-2,000 שקל, ותוספת יציקת בטון כ-6,600 שקל, וכל זאת עוד לפני ששוקללו עלויות נוספות בגין התארכות הבנייה בשל מצוקת ידיים עובדות.

"אילו היו מוסיפים 20 אלף עובדים זרים, עלות הבנייה הייתה יורדת לפחות בעשרה אחוזים אם לא יותר. המשמ-עות של זה לדירה רגילה של ארבעה חדרים במרכז הארץ היא 60 אלף שקל שנחסכים בזמן ובעלות עבודה, וזאת עוד בלי לחשב את ירידת המחירים שתתרחש בשל הגדלת ההיצע", אומר רוני גינזבורג, מנכ"ל דניה סיבוס.

לאחר מסע לחצים והשתדלויות, ועל רקע מצוקת מחי-רי הדיוור, אישרה הממשלה ב-10 ביולי הגרלה של מכסת העובדים הזרים מ-5,000 ל-8,000, וכן את הארכת האשרה של הזרים הנמצאים בישראל. אלא שבועד ההסכם קובע כי הפעימה הראשונה הכוללת 2,500 עובדים, תתרחש כבר השנה, הפועל הראשון עדיין לא נראה באופק. "נכון לעכשיו אנחנו בונים כ-40 אלף יחידות דיוור בשנה, וב-שנת 2012 רוצים שנבנה 50 אלף. אם לא יגיעו העובדים הזרים לא נוכל להגיע אפילו לכמויות של השנה - העוב-

Category	Amount (NIS)
Gross Salary	35,000.00
Income Tax	0.00
Neto	16,695.04
Other Deductions	0.00
Final Payable	16,695.04

דים שישינם כבר מטפטים החוצה", מציינ בתסכול מנכ"ל התאחדות הקבלנים מוטי כידור, ומוסיף כי "כל הווד"לים, ההטבות והקלות המס לא יעזרו, אם לא יהיו פה עובדים זרים. המפתח לפתרון נמצא אצל שר הפנים, זו אחריר-תו, סמכותו, והוא נדרש לעשות את מה שהוא צריך לע-שות. זאת חובתו לא לקבלנים, אלא לאנשים שלא יהיה להם איפה לגור".

הישראלים לא באים

הסיבה להתכווצות המתמשכת במספר העובדים הזרים נובעת מתפיסה שבה מחזיק משרד האוצר, אשר לפיה צמ-צום מספר העובדים הזרים יביא להחלפתם בפועלים ישר-אליים. "הדרך הטובה ביותר להכניס ישראלים לענף הבניין, היא להוציא מכאן את העובדים הזרים. עוד דרך טובה להכ-ניס ישראלים היא לשלם להם שכר גבוה ולקלוט אותם", אמרה קרן טרנר, מרכזת תחום העובדים הזרים באגף התק-ציבים באוצר, בישיבת ועדת הכספים שעסקה בנושא מכ-סות העובדים הזרים. "זה דבר שמוריד שכר, לוקח עבודה מאוכלוסיות לא משכילות. עובדים זרים במדינת ישראל הם דבר לא טוב".

"הישראלים לא יעבדו בעבודות הרטובות בשום מחיר. הם פשוט לא רוצים לעבוד קשה, וזו לא רק האוכלוסייה היהודית, התפשטות ההשכלה הגבוהה היא גם בקרב האוכ-לוסייה הערבית", אומר גינזבורג הסבור כי מדובר בלא פחות מחלומות הרסניים באספמיה, "זאת לא מגמה ישרא-לית, זה משהו שאנחנו רואים בכל העולם המערבי. המצי-אות מבחינת תעסוקה הפוכה לחלוטין - כל עובד זר שמגיע לארץ נותן עבודה לעוד עשרה ישראלים, שעובדים באלו-מיניום ובהתקנת דלתות, לחשמלאים, לבוני מטבחים. ענף הנדל"ן הוא הקטר של המשק, והיעדרם של העובדים הזרים תוקע אותו".

rotem.sella@maariv.co.il

רוני גינזבורג, מנכ"ל דניה סיבוס: "אם מוסיפים 20 אלף עובדים זרים, עלות הבנייה יורדת לפחות בעשרה אחוזים אם לא יותר"

